

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Avdelningen för utveckling av samhällsskydd
Enheten för skydd av kritisk infrastruktur och
cybersäkerhet
Omar Harrami, 010-240 53 59
omar.harrami@msb.se

REMISSVAR

Datum
2017-12-05
Ert datum
2017-08-31

Diariernr
2017-8783
Er referens
N2017/05430/TIF

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

1 (3)

Förslag till nationell plan för transport-systemet 2018-2029

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, ser positivt på att Trafikverket, i enlighet med regeringens utredningsdirektiv, gjort en särskild redovisning av perspektiven krisberedskap och totalförsvar i planförslaget. MSB anser dock att frågorna på ett tydligare sätt hade kunnat tas upp i huvudrapporten såväl som i det övriga underlaget. MSB menar att samhällets planering för krisberedskap och totalförsvar, inte har tagits i beaktande på ett tydligt sätt i de bedömningar och överväganden som görs i förslagets underlag.

MSB bedömer att det finns behov av att tydligare belysa riskerna med den ökade digitaliseringen som planeras inom transportsystemet. Vidare anser vi att planen bör ta höjd för och kunna anpassas till nya förutsättningar som t.ex. ny kunskap om klimatförändringarnas framtida effekter, och ny riskbild till följd av förändrade transporter av drivmedel och annat farligt gods.

Krisberedskap och totalförsvar behöver beaktas

Regeringen gör i sin nationella säkerhetsstrategi bedömningen att "transporter och kommunikationsmedel är vitala funktioner" och att det är ett nationellt intresse att "upprätthålla en fungerande infrastruktur och flöden för försörjning, handel och ekonomi". MSB har i sin årliga nationella risk- och förmågebedömning identifierat sju prioriterade områden där det finns allvarliga brister och sårbarheter. Transporter och transportinfrastruktur är ett av de områden där samhällets aktörer behöver kraftsamla kring och säkra. Mot bakgrunden av dessa bedömningar anser MSB att det är av central betydelse att den långsiktiga planeringen av transportsystemet, utöver andra ingångsvärden och mål, även tar i beaktande samhällets planering för krisberedskap och totalförsvar.

Trafikverket skriver i den särskilda redovisningen att arbetet med planeringen för höjd beredskap ännu inte har nått den mognadsgrad att det på något

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Besöksadress:
Stockholm: Fleminggatan 14
Karlstad: Norra Klaragatan 18
Sandö: Sandövägen 7
Revinge: Revingeby

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00
registrator@msb.se
www.msb.se

Org nr.
202100-5984

påtagligt sätt kunnat påverka åtgärdsplanen. Vidare föreslår Trafikverket för kommande period att medel sätts åt sidan för att succesivt kunna genomföra investeringar i form av anpassningar, och mindre nyinvesteringar, allt eftersom behov identifieras i den konkreta planeringen.

MSB har förståelse för att ett sådant tillvägagångssätt kan behövas i nuläget men ser samtidigt att det finns risk för att hanteringen av frågorna blir fragmenterad och kortsiktig. Därför ser vi att det, som en integrerad del av transportsystemets långsiktiga planering, behöver utvecklas ett systematiskt sätt att inkludera och beakta behov som identifieras i arbetet med samhällets krisberedskap och totalförsvaret. På så sätt ökar möjligheterna att vidta lämpliga åtgärder och investeringar i syfte att säkerställa transportsystemets funktionalitet. En tydlig process underlättar också samverkan med offentliga och privata aktörer, och ses som en förutsättning för att kunna samverka med grannländer på ett bra sätt.

MSB delar Trafikverkets bedömning att det finns särskilda behov av samverka runt Öresundsbron och andra komplexa gränsöverskridande anläggningar. MSB anser att den nationella planen även bör belysa behovet av samverkan med grannländerna kring viktiga gemensamma transportstråk t.ex. i fråga om analys och hantering av omfattande störningar och långvariga avbrott.

Möjligheter och risker med ökad digitalisering

MSB bedömer att negativa konsekvenser av informationshantering relaterat till krisberedskap och totalförsvaret generellt underskattas. Därför anser vi att det finns behov av att tydligare belysa de risker som kan uppstå i samband med den ökade digitaliseringen inom transportsystemet. MSB ser till exempel behov av att utveckla arbetet med att analysera riskerna med att hantera information inom transportsektorn, inklusive information som rör samhällsviktiga tjänster och "öppen information" som Trafikverket tillhandahåller kunder och samverkanspartners.

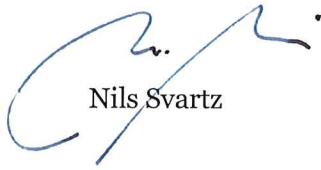
Möjlighet att anpassa planen till nya förutsättningar

MSB bedömer att planen bör utformas på ett sätt som möjliggör anpassning till nya förutsättningar. Det gäller särskilt klimatförändringarnas framtida effekter, där nytt kunskapsunderlag kontinuerligt tas fram. Exempelvis har SMHI under 2017 beräknat nya medelvattenstånd för havet i ett framtida klimat där det är tydligt att södra Sverige påverkas drastiskt. SMHI kommer i början på 2018 även med ny rapport om riktlinjer för beräkning av extrema havsnivåer. Även IPCC kommer publicera nya rapporter de närmaste åren som kan komma att påverka slutsatser och beslut om infrastrukturen.

MSB anser också att planen bör kunna anpassas till följd av förändrade transporter av farligt gods inklusive drivmedel. En ökad andel förnybara

bränslen och alternativa drivmedel kommer förändra riskbilden, och därför behöver befintliga transportstråk analyseras och anpassas utifrån dessa nya förutsättningar de kommande 12 åren.

I detta ärende har vikarierande generaldirektör Nils Svartz beslutat. Omar Harrami har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnade avdelningschefen Camilla Asp och enhetschefen Åke Holmgren deltagit.

Nils Svartz

Omar Harrami

Kopia JU/SSK, ju.registrator@regeringskansliet.se

